

साधनमालातत्त्व n. Titel eines Werkes (handschriftlich in der Paris-Bibl.).

साधनवत् (von साधन) adj. mit Beweismitteln versehen SARVADARÇANAS. 114, 3.

साधनसागर m. Titel einer Schrift TĀRAN. 330.

साधनीभू (साधन + 1. भू) zum Mittel werden, als Mittel dienen: °भूत Comm. zu ĠAIM. 1, 4. KUSUM. 56, 4.

साधनीय (vom caus. von 1. साध्) adj. = साध्य H. an. 2, 388. MED. j. 61. 1) auszuführen, zu Wege zu bringen: कर्माणि MBh. 3, 11307. वस्तूनि RAGH. 17, 67. zu bilden (von Worten) UśÉVAL. zu UNĀDIS. 3, 131. — 2) zu erlangen: विद्या KATHĀS. 38, 54. — 3) zu beweisen Muir, ST. 2, 190. Schol. zu KAP. 1, 103. Davon °त्वं n. nom. abstr. SARVADARÇANAS. 30, 12.

साधर्त UNĀDIS. 3, 128. m. = भित्ति UśÉVAL.

साधमित्रिक adj. (f. घ्रा und ई) von सधमित्र (v. l. साध्) gaṇa का-श्चादि zu P. 4, 2, 116.

साध्य, °यति 1) caus. von 1. साध्; s. das. — 2) denom. von साधु (बाढ) VOP. 21, 16.

साध्यितर् (vom caus. von 1. साध्) nom. ag. der fertig bringt Nir. 6, 33.

साध्यितव्य (wie eben) adj. auszuführen, zu Wege zu bringen Hit. 40, 19.

साधर्म्य (von 2. सधर्म्) n. Siddh. K. zu P. 6, 3, 84. Gleichartigkeit, Uebereinstimmung (Gegens. वैधर्म्य) ÇĀṆKH. ÇR. 13, 14, 5. मम साधर्म्यमागताः BHAG. 14, 2. SUÇR. 1, 29, 16. 149, 17. 311, 11. RAGH. 17, 78. VIKR. 65, 12. KAN. 1, 1, 4. 2, 2, 25. KAP. 1, 129. Schol. zu 125. NĀJAS. 1, 58. fg. 5, 1, 1. 2. SĀṆKHJAK. 27. GAUPAP. zu 10 (am Ende). MĀRK. P. 46, 4. Verz. d. Oxf. H. 47, b, 15. 240, a, 1 v. u. SĀH. D. 11, 13. 300, 12. ÇĀṆKH. zu BRH. ĀR. UP. S. 21. fg. BHĀSHĀP. 12. 28. SARVADARÇANAS. 81, 3. 113, 17. 114, 10. 148, 6. 152, 5. 6. KUSUM. 30, 16. Comm. zu TS. PRĀT. 1, 1.

साधर्व n. nom. abstr. von साधु gaṇa पृथ्वादि zu P. 5, 1, 122.

साधस् (von 1. साध्) n. Richtigstellung: अग्निं तैत्रिषु साधसे wir rufen Agni zur Regelung der Feldmark RV. 8, 60, 12. Hiernach ist तैत्रिसाधस् der Feldscheider, z. B. RV. 3, 8, 7 heissen die Jāpa die Schiedsmänner des Besitzes unter den Göttern, weil sie je für besondere Gottheiten bestimmt sind.

साधार (2. स + घ्रा) adj. eine Stütze habend NṢ. TĀP. UP. in Ind. St. 9, 140. PAÑKĀR. 1, 8, 18. बद्धं KATHĀS. 101, 246.

साधारण (im Padap. ohne Avagraha) P. 5, 4, 36. VĀRT. 6. 1) adj. (f. घ्रा, häufiger ई) a) gemeinsam zugehörig, gemeinschaftlich, gemeinsam, gemein (die Ergänzung im gen., dat., instr. oder im comp. vorangehend) AK. 3, 2, 31. H. 1472. RV. 4, 32, 13. मानुषाणाम् 7, 63, 1. विश्वस्मै स्वर्दशे 9, 48, 4. पितेव तत्पुत्रेण साधारणं कुरुते TS. 2, 6, 4, 6. कथा पुत्रस्य केवलं कथा साधारणं पितुः 7. AIR. BR. 7, 1. ÇAT. BR. 14, 4, 2, 1. 2. KĀT. ÇR. 4, 4, 22. ÇĀṆKH. ÇR. 1, 1, 4. 13, 4, 8. NAIGH. 1, 4. Nir. 2, 13. 15. 21. 11, 18. 12, 26. M. 9, 96. MBh. 1, 4251. 2, 1802. 3, 11299. 14, 1270. KUMĀRAS. 1, 43. RAGH. 16, 5. ÇĀK. 38, 15. VIKR. 34. Spr. (II) 2846. 6381. AK. 2, 4, 4, 3. H. 23. WEBER, RĀMAT. UP. 292. SĀH. D. 40. BHĀG. P. 2, 8, 18. 10, 46. MADHUS. in Ind. St. 1, 16, 20. NILAK. 39. BHĀSHĀP. 71. fg. Verz. d. Oxf. H. 40, a, 11. 162, a, 16. 18. 163, b, No. 339. 215, b, 12. 16. 24. 241, b, 11. 242, a, No. 393. fgg. 263, b, 33. 268, b, 11. 272, a, 10. 335, a, No. 787. SAR-

VADARÇANAS. 34, 5. 113, 15. KUSUM. 18, 2. Comm. zu TS. PRĀT. 14, 5. 18. 7. अनन्य° keinem Andern gehörig: दास MĀLAV. 68. bei keinem Andern sich findend: शोभा 63, 19. °स्त्री Allen gemein SĀH. D. 96. H. 332. साधारणस्यापलापी so v. a. Gemeingut JĀGĀN. 2, 236. तान्स सर्वान् (ग्रामान्) — विप्रैः समं साधारणं व्यधात् KATHĀS. 18, 127. अ° besonders, speciell NILAK. 46. TARKAS. 15. 21. fg. 41. Verz. d. Oxf. H. 241, b, 12. 242, a, No. 393. fgg. 263, a, 15. 268, b, 11. BHĀSHĀP. 71. fg. SARVADARÇANAS. 113, 15. nicht allgemein so v. a. einzig in seiner Art, ganz ungewöhnlich KATHĀS. 45, 368. RĀGA-TAR. 3, 314. DAÇAK. 66, 9. Hit. 15, 22. Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 23, Çl. 7. — b) gleich. AK. 2, 10, 37. H. 1461. mit instr.: येन साधारणी वृत्तिः स शत्रुर्नेतरो जनः Spr. (II) 3681. in comp. mit der Ergänzung: मृत्युसाधारणे रणे HARIV. 5603. वृत्तफल° SUÇR. 1, 26, 20. वात° 203, 6. KUMĀRAS. 2, 42. MĀLAV. 52. विद्या बन्धुसाधारणीः KATHĀS. 25, 260. sich gleich verhaltend: सर्वत्र DHĪRTAS. 85, 10. — c) an zwei entgegengesetzten Eigenschaften Theil habend, die Mitte haltend, gemässigt: देश weder trocken noch feucht SUÇR. 1, 130, 10. 15. fgg. 136, 11. ÇĀRṆG. SĀṆH. 1, 1, 39. SUÇR. 2, 27, 2. बन्ध weder zu fest noch zu locker 6. काल nicht zu kühl und nicht zu heiss 46, 19. 184, 20. 187, 3. 335, 4. KĀM. NĪTIS. 15, 12. WEBER, Nax. 2, 385. VARĀH. BRH. S. 33, 19. — 2) m. Bez. des 44ten Jahres im 60jährigen Jupitercyclus VARĀH. BRH. S. 8, 43. fg. Verz. d. Oxf. H. 332, a, 4. — 3) f. ई Schlüssel H. 1005. — 4) n. gemeinsame Sache, Bündniß: सुग्रीव° mit Spr. (II) 4169. — Vgl. पु-त्प°, सर्व°.

साधारणता f. nom. abstr. zu साधारण 1) a): °ता नी zum Gemeingut machen RĀGA-TAR. 3, 134.

साधारणत्व n. nom. abstr. zu साधारण 1) c) SUÇR. 1, 172, 6.

साधारणीकर (साधारण + 1. कर) 1) zum Gemeingut machen: °कृत R. 1, 45, 35 (46, 25 GORR.). — 2) gleich machen: मृत्युसाधारणीकृत MBh. 7, 1378.

साधारणीभू (साधारण + 1. भू) gleich werden: यथा °भूतं नामास्य धन-दस्य च RAGH. 17, 80.

साधारण्य (von साधारण) n. 1) Allgemeinheit, Gemeinsamkeit ÇĀND. 24. Z. d. d. m. G. 9, xxxix. SĀH. D. 41. fg. SARVADARÇANAS. 20, 7. शरीर-दीनां सर्वात्मसाधारण्यात् KUSUM. 9, 14. °एया instr. adv. gemeinsam, alle mit einander: परां साधारण्येव मरुतो मिमितुः RV. 1, 167, 4. — 2) Gleichheit: कीटानुविद्धरत्नादिसाधारण्येन nach der Analogie von SĀH. D. 3, 21.

साधिक (2. स + अ) adj. (f. घ्रा) mit einem Ueberschuss versehen, und etwas darüber: एकसप्तति MĀRK. P. 46, 34. 36. 53, 3. 5. 73, 12. BHĀG. P. 3, 11, 23. 5, 21, 10. — Vgl. साय.

साधिन् (von 1. साध्) adj. zu Wege bringend: देवप्रत्यय° HARIV. 11730. — Vgl. डुः, भार°.

साधिमैन् m. nom. abstr. von साधु gaṇa पृथ्वादि zu P. 5, 1, 122.

साधिवास (2. स + 3. अधि) adj. wohlriechend MBh. 7, 2920.

साधिष्ठ (superl. von साधु; nach den Grammatikern von बाढ) adj. P. 5, 3, 63. VOP. 7, 56. AK. 3, 2, 62. = दृढतम und न्याय्य (न्याय gedr.) H. an. 3, 178. = अतिदृढ und अय्य (oder अत्यय्य) MED. th. 17. der geradeste, kürzeste; der förderndste: पथिभिः RV. 1, 88, 1. 7, 64, 3. क्रतु 5, 35, 1. VĀLAKH. 5, 7. neutr. das Allerriechtste: आचार्यद्विव विद्या विदिता सा-